

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (CPD) ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีและเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำบัญชีและผู้สนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงข้อกำหนด ขั้นตอน หรือวิธีปฏิบัติต่าง ๆ สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (CPD) และเพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีและเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำบัญชี และผู้สนใจในการนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงข้อกำหนด ขั้นตอนหรือวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ได้ และในการศึกษาในครั้งนี้ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการให้บริการทางวิชาการวิชาชีพตามความต้องการของผู้ทำบัญชีของหน่วยงานในการจัดอบรมในครั้งต่อไป

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัยทั้งหมด พร้อมอภิปราย และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปภาพรวมการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตอบคำถามการวิจัย โดยเสนอผ่านขั้นตอนของการวิจัยได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่ จำนวน ร้อยละ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ผู้ทำบัญชีขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีรายได้ส่วนตัวต่อเดือน และการหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ พบว่าจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 258 คน ผู้ทำบัญชี ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 และเพศชาย จำนวน 24.8 คิดเป็นร้อยละ 24.4 มีอายุตั้งแต่ 41 ปี ขึ้นไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 รองลงมา มีอายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 31 อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 และ อายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ

84.1 ระดับปริญญาโท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และอนุปริญญา/ปวส./ปวช. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 และรองลงมาเป็นผู้รับจ้างอิสระ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 สำนักบริการรับทำบัญชี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 มีตำแหน่งเป็นพนักงานบัญชี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาเป็นผู้จัดการแผนกฝ่ายบัญชีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 หัวหน้าแผนกบัญชี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 เจ้าของกิจการ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และผู้ช่วยผู้จัดการ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีตามประกาศของกรมทะเบียนการค้า จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 96.9 และที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีรายได้ 40,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมา ระหว่าง 10,001-25,000 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 ช่วงระหว่าง 25,001-40,000 บาท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 91 และรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.4

จากการสำรวจเกี่ยวกับการหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาชีพ ส่วนใหญ่มักจะหาความรู้จากการเข้าอบรม/สัมมนา จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 78.3 รองลงมา หาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 สอบถามจากผู้ที่มีความรู้ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 นอกจากนี้ยังหาจากการอ่านหนังสือ นิตยสารบัญชี ภาษี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี นำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า จากตารางที่ 2.1 พบว่า โดยรวมแล้วผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นด้านการนับชั่วโมงอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งในเรื่อง หลักสูตรที่เข้ารับการอบรมต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาวิชาชีพและ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเสียก่อน การกำหนดให้เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทุกรอบ 3 ปี กิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้เป็นการนับชั่วโมง เช่น เป็นวิทยากร อาจารย์ การศึกษาเพิ่มเติม เป็นต้น การนับชั่วโมงต่อรอบ 3 ปี ต้องไม่น้อยกว่า 27 ต้องเข้ารับการอบรมอย่างน้อย 6 ชั่วโมง ในแต่ละปี แต่ละรอบจะต้องเป็นเนื้อหาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง

โดยรวมแล้วผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ด้านหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบในระดับที่ เห็นด้วย ทั้งในหลักสูตรทางด้านบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบ มีความเหมาะสม และหลักสูตรทางด้านอื่น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบก็มีความเหมาะสม ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ในด้านอื่นๆ อยู่ในระดับที่เห็นด้วย โดยอันดับแรกในเรื่อง ผู้ทำบัญชีในปัจจุบันจำเป็นต้องได้รับการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง รองลงมาการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะ

ช่วยให้ผู้ทำบัญชีทำบัญชีถูกต้องลดข้อผิดพลาดและโปร่งใสมากขึ้น การอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ร่วมงาน การอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องสามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงานได้ การกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน การอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องนี้ จะช่วยพัฒนานักบัญชีของไทยให้ทัดเทียมกับนักบัญชีระดับโลก ได้การอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องนี้ช่วยทำให้ผู้ทำบัญชีปฏิบัติงานได้รวดเร็วขึ้น และ ระยะเวลาที่ต้องแจ้งรายละเอียดการอบรม ภายใน 60 วัน นับจากสิ้นปีนั้น ตามลำดับ มีเพียงผู้ทำบัญชีต้องจัดเก็บหลักฐานการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับจากวันสิ้นปีของการอบรมนั้น มีระดับความเห็น เฉย

ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ที่มีต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี คือ ความไม่สะดวกในการกำหนดขั้นต่ำ 6 ชั่วโมงต่อปี จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 82.2 และ บางหลักสูตร มีจำนวนชั่วโมงพิเศษ ทำให้ไม่พอดี จำนวน 119 คนคิดเป็นร้อยละ 46.1

ปัญหาด้านหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มองว่า หลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 รองลงมาหลักสูตรมีความหลากหลายน้อย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 หลักสูตรมีไม่เพียงพอ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และคุณภาพของหลักสูตรไม่สมราคา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 14

ปัญหาที่มีต่อการจัดอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี ในด้านอื่น ๆ ส่วนใหญ่ผู้ทำบัญชีมองว่า มีความยุ่งยากในการเก็บรักษาหลักฐานนานเกินไป จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 รองลงมาไม่พร้อมของวัน เวลา กับหลักสูตรที่น่าสนใจ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 ค่าใช้จ่ายในการอบรมมีราคาแพง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 สถานที่ในการจัดอบรมไม่สะดวกในการเดินทาง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ให้เข้ารับการอบรม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 และมีความยุ่งยากในการขอยืมหนังสือรับรองการอบรม จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8

ส่วนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดอบรมหลักสูตรพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในครั้งต่อไป พบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่สะดวกเข้ารับการอบรม ในช่วง วันที่ 20-31 ของเดือน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 และวันที่ 11-20 ของเดือน จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 และได้ทุกช่วงเวลา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 วันที่ 1-10 ของเดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และสะดวกเข้ารับการอบรมในวันเสาร์ จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8 และวันอาทิตย์ จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 69 วันศุกร์ จำนวน 21 คน คิด

เป็นร้อยละ 8.1 วันพฤหัสบดี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 วันพุธ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 วันจันทร์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และมีบางส่วนสะดวกเข้ารับการอบรมในวันจันทร์-ศุกร์ ส่วนค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อหลักสูตรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อยู่ในช่วง 1,001-1,500 บาท จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 ไม่เกิน 1,000 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และ 1,501-2,000 บาท จำนวน 1,501-2,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4

สำหรับหลักสูตรในการนับชั่วโมงที่ควรมีเพิ่มเติม ส่วนใหญ่อยากให้เพิ่มความรู้ด้านกฎหมายต่าง ๆ นอกเหนือจากกฎหมายอาญา จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 96.9 รองลงมา หลักในการบริหารจัดการต่างๆ นอกเหนือจากบัญชี-การเงิน จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 ความรู้ด้านจริยธรรมจรรยาบรรณ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

เมื่อให้จัดอันดับหลักสูตรที่ต้องการฝึกอบรมในครั้งต่อไปอันดับ 1-5 พบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการอบรมในครั้งต่อไปในหลักสูตรมาตรฐานการบัญชี เป็นอันดับ 1 จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาอันดับ 2 เป็นหลักสูตรกฎหมายอาญา จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 อันดับ 3 คือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 อันดับ 4 หลักสูตรมาตรฐานการสอบบัญชี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 และอันดับ 5 เรื่องเทคโนโลยีทางการบัญชี จำนวน 125 คน คิดเป็น 48.4

สำหรับหลักสูตรที่จัดอบรมในแต่ละครั้งต้องการให้จัดอบรมครั้งละ 1 วันครั้ง จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 และ 1 วันต่อครั้ง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 จัดอบรม 2 วันต่อครั้ง มีจำนวน 38 คน คิดเป็น 14.7

สถาบันที่ผู้ทำบัญชีมีความประสงค์อยากให้ออกในครั้งต่อไป คือ สถาบันการศึกษาของรัฐ หรือเอกชน จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 รองลงมาเป็นสภาวิชาชีพบัญชี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และหน่วยงานอื่นซึ่งอธิบดีให้ความเห็นชอบ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และมีบางส่วนที่คิดว่าเป็นหอการค้าไทย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่องทางการแจ้งข้อมูลข่าวสารในการอบรมสัมมนา โดยทางเอกสารแจ้งจากสถาบันที่จัดอบรม/สัมมนา จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 แจ้งผ่านอีเมลล์ของผู้รับอบรม จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 เว็บไซต์ของหน่วยงานที่จัดอบรม จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 หนังสือพิมพ์/วารสาร 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และแผ่นพับประชาสัมพันธ์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าผู้ทำบัญชี ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง และมีอายุตั้งแต่ 41 ปี ขึ้นไป สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และมีตำแหน่งเป็น พนักงานบัญชี และได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีตามประกาศของกรมทะเบียนการค้า โดยในแต่ละ เดือนมีรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 40,000 บาท ขึ้นไป โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ทำบัญชีมักจะหาความรู้จาก การเข้าอบรม/สัมมนา เป็นส่วนใหญ่ และหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

สำหรับความคิดเห็นด้านการนับชั่วโมงผู้ทำบัญชีเห็นด้วยในเรื่องการนับชั่วโมงการอบรม ทางด้านบัญชี และหลักสูตรที่เข้ารับการอบรมต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาวิชาชีพ และอธิบดี กรมพัฒนาธุรกิจการค้าก่อน ควรมีการกำหนดให้เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทุกรอบ 3 ปี กิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้เป็นการนับชั่วโมง เช่น เป็นวิทยากร อาจารย์ การศึกษาเพิ่มเติม เป็นต้น การ นับชั่วโมงต่อรอบ 3 ปี ต้องไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง ต้องเข้ารับการอบรมอย่างน้อย 6 ชั่วโมง ในแต่ละรอบจะต้องเป็นเนื้อหาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง หลักสูตรทางด้านบัญชีและหลักสูตร ทางด้านอื่น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบ มีความเหมาะสมกับการจัดอบรมในแต่ละครั้งที่จัดอบรม พัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี สำหรับด้านอื่น ๆ นั้น ปัจจุบัน ผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องได้รับการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ทำบัญชีทำบัญชีได้ถูกต้องลดข้อผิดพลาดและมีความโปร่งใสมากขึ้น การอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ร่วมงาน และยังสามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงานได้

ปัญหาที่พบในการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี คือ ความไม่สะดวกในการกำหนดขั้นต่ำ 6 ชั่วโมงต่อปี และมีบางส่วนที่คิดว่าบางหลักสูตร มีจำนวนชั่วโมงเป็นเศษทำให้ไม่พอดี สำหรับปัญหาด้านหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มองว่า หลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการ และหลักสูตรมีความหลากหลายน้อย น่าจะมีความหลากหลายมากกว่านี้ และปัญหาในด้านอื่น ๆ มีความยุ่งยากในการเก็บรักษาหลักฐานนานเกินไป และความไม่พร้อมของวัน เวลา กับหลักสูตรที่น่าสนใจ

ผู้ทำบัญชีสะดวกเข้ารับการอบรมในช่วง วันที่ 20-31 ของเดือน และสะดวกเข้ารับการ อบรมในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ และมีค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อหลักสูตรไม่เกิน 1,500 บาท และ หลักสูตรในการนับชั่วโมงควรเพิ่มเติม ความรู้ด้านกฎหมายต่าง ๆ นอกเหนือจากกฎหมายภาษี อากร เช่น กฎหมายกรมศุลกากร กฎหมายแรงงาน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหลักในการบริหารจัดการต่างๆ นอกเหนือจากบัญชี-การเงิน

เมื่อให้จัดอันดับหลักสูตรที่ต้องการฝึกอบรมในครั้งต่อไปอันดับ 1-5 พบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการอบรมในครั้งต่อไปในหลักสูตรมาตรฐานการบัญชี เป็นอันดับ 1

รองลงมาอันดับ 2 เป็นหลักสูตรกฎหมายดาภาณี และอันดับ 3 คือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ สำหรับวิทยาที่ต้องการให้มาบรรยาย พอให้เรียงอันดับพบว่าผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ต้องการวิทยากรที่มีความรอบรู้ในวิชาที่สอน เป็นอันดับ 1 จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 อันดับ 2 ส่วนใหญ่เรียงลำดับให้วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 อันดับ 3 ส่วนใหญ่ ต้องการให้วิทยากรบรรยายตรงตามวัตถุประสงค์ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 อันดับ 4 ก็เป็นเรื่องบรรยายตรงตามวัตถุประสงค์ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 อันดับ 5 มีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่ดี จำนวน 146 คิดเป็นร้อยละ 56.6 และอันดับสุดท้าย เรื่องความมีชื่อเสียง จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 และให้จัดอบรมต่อหลักสูตร 1 วันครั้งต่อครั้ง จัดโดยสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน และสภาวิชาชีพบัญชี โดยให้หน่วยงานจัดอบรมแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอบรมสัมมนาโดยแจ้งทางเอกสารของสถาบันที่จัดอบรม/สัมมนา และผ่านทางอีเมลล์ของผู้รับการอบรม

3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการจัดโครงการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ทำบัญชีมากที่สุด ซึ่งจากผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

หลักสูตรที่จัดอบรมในแต่ละครั้งควรได้รับการเห็นชอบจากสภาวิชาชีพก่อน และจำนวนชั่วโมงในแต่ละครั้งที่จัดมีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการจัดไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป ควรอยู่ระหว่าง 1 วันครึ่ง - 2 วัน ต่อหนึ่งหลักสูตร ในหลักสูตรควรมีการสอดแทรกเรื่องจรรยาบรรณ และเพิ่มเติมหลักสูตรที่เกี่ยวกับความรู้ด้านกฎหมายต่าง ๆ นอกเหนือจากกฎหมายภาษีอากร และควรมีหลากหลายมากกว่านี้ สำหรับในเรื่องวิทยากรบรรยายควรมีความรอบรู้ในหลักสูตรที่บรรยาย และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง และการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยการเปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้ารับการอบรมและช่องทางการเข้ารับการอบรมโดยผ่านระบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาให้เข้ากับประชาคมอาเซียนที่กำลังจะมาถึงในปี พ.ศ. 2558 นี้